

Αθήνα, 04.12.2024

Ερώτηση

Προς τον κ. Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Θέμα: «Ανάγκη επανεξέτασης του Προγράμματος “Antinero” για την προστασία των Δασών»

Το πολυδιαφημισμένο πρόγραμμα «Antinero», το οποίο χρηματοδοτείται με πόρους άνω των 350 εκατ. ευρώ από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, στοχεύει στην πρόληψη και καταστολή των δασικών πυρκαγιών. Ωστόσο, η εφαρμογή του έχει προκαλέσει σοβαρά περιβαλλοντικά προβλήματα στα δασικά οικοσυστήματα της χώρας, σύμφωνα με καταγγελίες ειδικών επιστημόνων και περιβαλλοντικών οργανώσεων, όπως αυτές έχουν εκφραστεί και από το Επιμελητήριο Περιβάλλοντος και Βιωσιμότητας, που κάνει λόγο για παρεμβάσεις στον καθαρισμό δασών που οδηγούν στην καταστροφή των δασικών οικοσυστημάτων, και βασίζονται σε επιδερμικές μελέτες, κατά παράβαση ακόμη και της κοινοτικής νομοθεσίας.

Συγκεκριμένα, το πρόγραμμα χαρακτηρίζεται από σαρωτικούς καθαρισμούς, που αφαιρούν τον δασικό υπόροφο, διαταράσσοντας σοβαρά τη βιοποικιλότητα και τη φυσική ανθεκτικότητα των δασών. Οι καθαρισμοί αυτοί υλοποιούνται σε ευρεία κλίμακα χωρίς επιστημονικό σχεδιασμό, χωρίς περιβαλλοντική αδειοδότηση και με τη χρήση βαρέων μηχανημάτων ακόμη και σε περιοχές αυστηρής προστασίας, όπως αυτές του δικτύου Natura 2000. Τα εν λόγω έργα, που περιλαμβάνουν την απομάκρυνση της βλάστησης και τη διάνοιξη αντιπυρικών ζωνών, εκτελούνται βάσει απλών δασοτεχνικών μελετών, οι οποίες δεν ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της περιβαλλοντικής νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Επιπλέον, η εφαρμογή του προγράμματος παρακάμπτει συστηματικά την εθνική και κοινοτική νομοθεσία που απαιτεί περιβαλλοντική εκτίμηση και αξιολόγηση. Η καταστροφή του δασικού υπορόφου, όπως διαπιστώνεται σε περιοχές της Βόρειας Εύβοιας και της Αττικής, αλλά και οι επεμβάσεις με βαριά μηχανήματα στην περιοχή του Καϊάφα, έχουν προκαλέσει σοβαρή υποβάθμιση των δασών και της βιοποικιλότητας, θέτοντας σε κίνδυνο τη φυσική ανθεκτικότητα των οικοσυστημάτων.

Ενδεικτικές οι δηλώσεις της Προέδρου του Επιμελητηρίου Περιβάλλοντος και Βιωσιμότητας, η οποία υπογράμμισε πως το πρόγραμμα υλοποιείται χωρίς σχεδιασμό και χωρίς σωστές προδιαγραφές: «δεν θα σωθούν τα δάση αν τα ισοπεδώσουμε σαν να είναι κήπος σε προάστιο» σημείωσε χαρακτηριστικά, ενώ έκανε λόγο για μαρτυρίες δασολόγων από όλη την Ελλάδα που περιγράφουν μια

παντελώς ανεξέλεγκτη διαδικασία εκτέλεσης του έργου: «δίνονται τα χρήματα, ανατίθεται σε έναν εργολάβο, ο οποίος μπαίνει σε ένα δάσος και κάνει ό,τι θέλει. Οι δασικές υπηρεσίες είναι τόσο υποστελεχωμένες που είναι αδύνατο να κάνουν επίβλεψη των εργασιών στην πράξη. Οι μελέτες, με βάση τις οποίες γίνονται οι επεμβάσεις, αντιγράφονται στην πλειονότητά τους».

Ταυτόχρονα, δασολόγοι τονίζουν πως το εν λόγω πρόγραμμα υιοθετήθηκε στην πραγματικότητα διότι με αυτόν τον τρόπο βρέθηκε λύση να «μοιραστούν τα χρήματα γρήγορα» γιατί η απορρόφηση ακολουθούσε χαμηλούς ρυθμούς: «βρέθηκε και κάποιος τρόπος διαμοιρασμού του χρήματος με απευθείας αναθέσεις και κάτω από τα μεγάλα γραφεία αναπτύχθηκε ένας στρατός μικρών εργολάβων», σημειώνουν χαρακτηριστικά.

Με βάση τα ανωτέρω, ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

1. Γιατί το πρόγραμμα «Antinero» εφαρμόζεται χωρίς περιβαλλοντική αδειοδότηση και αξιολόγηση, παρά τις σημαντικές, δυσμενείς επιπτώσεις που επιφέρει στα δασικά οικοσυστήματα;
2. Για ποιο λόγο δεν τηρούνται οι οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις σε προστατευόμενες περιοχές όπως το δίκτυο Natura 2000;
3. Ποια μέτρα προτίθεται να λάβει η κυβέρνηση ώστε να διασφαλίσει ότι οι δασικές επεμβάσεις στο πλαίσιο του προγράμματος «Antinero» θα σχεδιάζονται και θα υλοποιούνται με σεβασμό στη δασική οικολογία και τη βιοποικιλότητα;
4. Τι γνωρίζει το Υπουργείο για την πληθώρα των απευθείας αναθέσεων, μέσω των οποίων υλοποιείται το πρόγραμμα «Antinero», γεγονός που εγείρει σοβαρά ερωτήματα για τους πραγματικούς σκοπούς υλοποίησης αυτού του προγράμματος;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Ζεϊμπέκ Χουσεϊν

Πέρκα Θεοπίστη (Πέτη)